27/10/2025

27 Οκτωβρίου 312 – Εν τούτω Νίκα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στα τέλη του 3ου αιώνα μ.Χ. ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός (284-305), μετά από χρόνια εμφυλίων πολέμων στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, αναδιοργάνωσε τη διοίκηση του κράτους, που είχε πολύ μεγάλη δύναμη μεν, καθώς εκτεινόταν από τη Βρετανία μέχρι την Περσία και από τη Βόρεια Θάλασσα μέχρι τον Νείλο, αλλά ήταν γι' αυτό και πολύ ευάλωτο…

Ο Διοκλητιανός ανέδειξε συναυτοκράτορα τον Μαξιμιανό (το 286), στον οποίο ανέθεσε το δυτικό μέρος της αυτοκρατορίας. Ο επίσημος τίτλος και των δύο ήταν «Αύγουστος». Τότε οι δύο Αύγουστοι προσέλαβαν από έναν διάδοχό τους με τον τίτλο «Καίσαρ». Το σύστημα αυτό διοικήσεως ονομάστηκε τετραρχία. Η τετραρχία στην εποχή που μας αφορά είχε την εξής σύνθεση: Στη Δύση κυβερνούσε ο Μαξέντιος στην Ιταλία και ο Κωνσταντίνος, ο μετέπειτα Μέγας, στην υπόλοιπη Δύση.

Στην Ανατολή και συγκεκριμένα στην ανατολική Ευρώπη είχε την εξουσία ο Λικίνιος. Στην υπόλοιπη Ανατολή διοικούσε ο Μαξιμίνος.

Κατά την περίοδο της τετραρχίας εκδηλώθηκαν οι μεγαλύτεροι και σφοδρότεροι, διωγμοί κατά των χριστιανών και συντελέστηκαν οι καθοριστικές εκείνες εξελίξεις που οδηγού-σαν στη νίκη του χριστιανισμού.

Λίγο μετά τη διαίρεση, ο Μαξέντιος φοβήθηκε ότι ο Κωνσταντίνος θα επιχειρούσε να κυριαρχήσει σε ολόκληρη τη δυτική αυτοκρατορία και ότι θα τον έδιωχνε από τη θέση του. Σχεδίασε λοιπόν μια εισβολή στη Γαλατία, αλλά ο Κωνσταντίνος έμαθε τα σχέδιά του πριν προλάβει να επιτεθεί ο Μαξέντιος κι άρχισε τη δική του επίθεση. Στις αρχές της άνοιξης του 312, ο Κωνσταντίνος οδήγησε έναν στρατό από 45.00 άνδρες στη βόρεια Ιταλία. Ο Μαξέντιος έστειλε μια σειρά στρατιωτικών δυνάμεων για να τον αναχαιτίσει, αλλά ο Κωνσταντίνος τις νίκησε όλες και προχώρησε προς τη Ρώμη. Ο Μαξέντιος συγκέντρωσε τους τελευταίους 75.000 στρατιώτες του, βάδισε προς βορράν, διέσχισε τη Μουλβία γέφυρα στον ποταμό Τίβερη και κατέλαβε αμυντικές θέσεις κοντά στο χωριό Σάξα Ρούμπρα. Όταν ο στρατός του Κωνσταντίνου έφτασε στις θέσεις του Μαξέντιου τον Οκτώβριο του 312, οι δύο αντίπαλοι παρέταξαν τους στρατούς τους με τον γνωστό σχηματισμό, έχοντας το πεζικό στο κέντρο και το ιππικό στις πτέρυγες…

Ο στρατός του Κωνσταντίνου αποτελείτο από άνδρες αρκετών διαφορετικών εθνικοτήτων, μερικούς ειδωλολάτρες και πολλούς άλλους, περιλαμβανομένου και του ίδιου που λάτρευαν τον Θεό Ήλιο. Στις τάξεις του υπήρχαν επίσης και μερικοί χριστιανοί. Οι περιγραφές ποικίλλουν, αλλά όλες συμφωνούν ότι ο Κωνσταντίνος βίωσε κάτι σημαντικό τη νύχτα πριν από τη μάχη. Είδε ένα σημάδι ή άκουσε μια φωνή, που του είπε να αποθέσει τις ελπίδες του στον Χριστό. **Τότε, ο Κωνσταντίνος είδε όραμα στον ουρανό έναν πύρινο σταυρό που έγραφε «Εν τούτω νίκα». Ο Κωνσταντίνος διέταξε τους στρατιώτες του να ζωγραφίσουν έναν σταυρό πάνω στις ασπίδες τους και υποσχέθηκε να ασπαστεί τον χριστιανισμό, αν νικούσε στην επικείμενη μάχη. Το πρωί της 28ης Οκτωβρίου, επιτέθηκε με το ιππικό του εναντίον του εχθρικού ιππικού…**

Οι δυνάμεις του Μαξέντιου νικήθηκαν και υποχώρησαν γρήγορα, αφήνοντας εκτεθειμένο το πεζικό τους, το οποίο άρχισε επίσης να υποχωρεί νοτίως προς τη Ρώμη. Η στενή Μουλβία γέφυρα πάνω από τον Τίβερη υπέστη τόσο μεγάλη συμφόρηση, ώστε πολλοί από τους υποχωρούντες στρατιώτες, περιλαμβανομένου και του Μαξέντιου, προσπάθησαν να περάσουν τον ποταμό κολυμπώντας. Ο Μαξέντιος, με τη βαριά πανοπλία του, δεν μπόρεσε να κρατηθεί στην επιφάνεια και πνίγηκε.

Στις 28 Οκτωβρίου του 312 μ.Χ. ο **Μέγας Κωνσταντίνος** επικράτησε οριστικά του διεκδικητή του θρόνου, Μαξέντιου, στη μάχη που έγινε στη Μουλβία Γέφυρα, στον Τίβερη, στη Ρώμη.

Ο Κωνσταντίνος έγινε ο κύριος ολόκληρης της δυτικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Πριν από την εισβολή στην Ιταλία, είχε κάνει μια συμφωνία μη επίθεσης με τον Λικίνιο και, μετά τη νίκη, τήρησε την υπόσχεσή του παντρεύοντας την αδελφή το με τον σύμμαχό του. Τον Φεβρουάριο του 313, ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος συναντήθηκαν στα Μεδιόλανα, το σημερινό Μιλάνο, οπού εξέδωσαν ένα έδικτο το οποίο περιλάμβανε την πρώτη επίσημη πολιτικής θρησκευτικής ανοχής στην αυτοκρατορία. Σύμφωνα με το Έδικτο των Μεδιολάνων, «Οι χριστιανοί και όλοι οι άλλοι είναι ελεύθεροι να ακολουθούν οποιοδήποτε είδος λατρείας επιθυμούν»….

Η θεοσημεία προέτρεψε τον Κωνσταντίνο να ασπαστεί τον χριστιανισμό και να γίνει ο πρώτος χριστιανός αυτοκράτορας της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Πρόκειται για μια πολύ σημαντική επέτειο για τον χριστιανικό κόσμο, γιατί το 312 μ.Χ. σηματοδοτεί την μεταστροφή του Μεγάλου Κωνσταντίνου από την ειδωλολατρία στον Χριστιανισμό και την ιστορική επικράτηση του Χριστιανισμού στην τότε Ρωμαϊκή Οικουμένη και στη συνέχεια σε όλη την ιστορική διαδρομή της ανθρωπότητας.

Χάρη στην μεταστροφή αυτή του Μεγάλου Κωνσταντίνου έπαψαν οι διωγμοί των Χριστιανών και ο χριστιανισμός έγινε επίσημη θρησκεία του Ρωμαϊκού κράτους, μια παρακαταθήκη την οποία παρέλαβε ο νέος ελληνισμός και συνεχίζει την παράδοση της αδιάρρηκτης ένωσης εκκλησίας και πολιτείας, όπως προβλέπεται από το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Για την ιστορία, πρέπει να πούμε ότι η νίκη του Κωνσταντίνου στη μάχη της Μουλβίας γέφυρας συνένωσε τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και αναδιοργάνωσε τη δυτική περιοχή της με τρόπο τέτοιο, ώστε μπόρεσε να διατηρηθεί επί χίλια

ολόκληρα χρόνια.

Οι θρησκευτικές ενοράσεις του Κωνσταντίνου πριν από τη μάχη άνοιξαν τον δρόμο για την αποδοχή του χριστιανισμού ως κύριας θρησκείας της αυτοκρατορίας και οδήγησαν στην κυριαρχία του τόσο στην Ευρώπη όσο και σε ολόκληρο το δυτικό ημισφαίριο.

Πηγή: pemptousia.gr, sansimera.gr, neakriti.gr